

EPIKA

POZNAJEMY GATUNKI

1

BAJKA

Niewielki utwór literacki, wierszowany, alegoryczny (wady i zalety ludzi ukazane pod postacią zwierząt), zawiera morał. Występuje jako forma krótsza i dłuższa – narracyjna.

Ignacy Krasicki *Ptaszki w klatce*

2

BAŚŃ

Utwór fantastyczny, w którym świat rzeczywisty łączy się ze światem fantastycznym. Widoczny jest podział na bohaterów dobrych i złych. Czas i miejsce akcji są nieoznaczone. Zakończenie szczęśliwe.

Kot w butach

3

EPOPEJA

Długi utwór, najczęściej pisany wierszem.

Przedstawiający dzieje legendarnych lub historycznych bohaterów na tle ważnych dla danej grupy społecznej momentów dziejowych.

Adam Mickiewicz *Pan Tadeusz*

4

LEGENDA

Opowieść o postaciach historycznych (lub też uważanych za historyczne). Przekazywana z pokolenia na pokolenie, późno zapisana. Oparta często na nieprawdopodobnych lub nierealnych motywach.

Legenda o smoku wawelskim

5

MIT

Opowieść o herosach, bogach, powstaniu świata i człowieka. Wyjaśnia zjawiska przyrody w sposób fantastyczny. Odpowiada na pytania o rolę i znaczenie człowieka w świecie.

Jan Parandowski **Mitologia grecka**

6

NOWELA

Utwór najczęściej opowiadający losy jednego bohatera, jednowątkowy. Krótki, z prostą akcją i określoną kompozycją. Pozostawia czytelnika z otwartym zakończeniem.

Henryk Sienkiewicz **Latarnik**

7

OPOWIADANIE

Podobnie jak nowela utwór jednowątkowy niewielkich rozmiarów. W przeciwieństwie do noweli posiada bardzo swobodną kompozycję i wyraźne zakończenie historii.

Nie pozostawia czytelnika z niedopowiedzeniami.

Bolesław Prus **Przygoda Stasia**

8

POWIEŚĆ

Wielowątkowy utwór o swobodnej kompozycji.

Z dużą ilością motywów, tematów i wątków. Opisuje rozbudowany ciąg zdarzeń. Posiada dialogi, narratora wszechwiedzącego i anonimowego. Najczęściej przedstawia akcję w porządku chronologicznym, ale zdarzają się również retrospekcje.

Powieść występuje w wielu podgatunkach.

Henryk Sienkiewicz **Quo Vadis**

